

ที่ พร ๐๐๒๓.๔/๑๗๖๙

ศาลากลางจังหวัดแพร
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อรถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร และนายกเทศมนตรีเมืองแพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๗/ ๑๖๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้ตรวจสอบกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ข้มูลความผิดเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อรถยนต์ที่ใช้ในการกิจต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พบว่ามีการข้มูลความผิดการจัดซื้อรถยนต์เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหลายกรณี ได้แก่ กรณีการจัดซื้อ
รถยนต์โดยสาร กรณีการจัดซื้อรถคู่คลังทำความสะอาดที่มีการจัดซื้อด้วยวงเงินงบประมาณที่สูง
กรณีการจัดซื้อรถยนต์ส่วนกลางมีการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้มีอาชีพขายบางรายเป็นการเฉพาะ กรณีการกำหนด
คุณลักษณะของครุภัณฑ์ในการสอบราคากลางที่ยกเว้นการประมูลที่ต้องมีการเสนอราคา กรณีการกำหนด
และเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำการทุจริต แต่ละแห่งให้การดำเนินการจัดหาพัสดุประเภทรถยนต์ที่ใช้ในการกิจต่าง ๆ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้อง จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ
จัดหาพัสดุประเภทรถยนต์ที่ใช้ในการกิจต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย มิให้เกิดการทุจริต
เช่น กำหนดคุณลักษณะของพัสดุที่จัดซื้อให้เหมาะสมสมแก่ภารกิจหรือการนำไปใช้งานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเป็นไปตามมาตรฐานครุภัณฑ์ และไม่มีลักษณะเป็นเงื่อนไขที่กีดกันผู้เสนอราคา
ทำให้ไม่มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม พึงระมัดระวังโดยการตรวจสอบ ป้องกันมิให้มีการดำเนินการใด ๆ
ในการจัดหาพัสดุอันมีลักษณะเป็นการกีดกันการเสนอราคาหรือการสมยอมราคาภักดี หรือการกระทำทุจริตอื่นใด
รวมทั้งต้องดำเนินการในการจัดหาพัสดุให้เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมาย
ว่าด้วยการพัสดุกำหนดไว้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบล
และองค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร อนุสาสนนันท์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร

10/01/25
กมส

#29
Word

ที่ มหาดไทย ๑๘๐๕.๓/๑๖๙

แบบฟอร์มส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่หัวเมือง
เลขที่ ๓๒
วันที่ ๒๔ ม.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๔๗/๘๙ ชม. ๖๗/๑๐๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อขายนิติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

จำนวน ๔ แผ่น

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ตรวจสอบกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลความผิด เกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อขายนิติที่ใช้ในภารกิจต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบร่วมมือชี้มูลความผิดการจัดซื้อขายนิติเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหลายกรณี ได้แก่

๑. กรณีการจัดซื้อขายนิติโดยสาร มีการกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะ มีผลเป็นการกีดกันไม่ให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายพัสดุที่ผลิตในประเทศไทยหรือกิจการของคนไทยสามารถเข้าแข่งขันในการเสนอราคา กับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม

๒. กรณีการจัดซื้อขายนิติล้างทำความสะอาดที่มีการจัดซื้อตัวเองเงินงบประมาณที่สูง มีการกำหนดราคาคลังสูงกว่าราคาน้ำทันทุนการผลิตเกินความเป็นจริง และยังมีการทำหนดคุณลักษณะของสินค้า เพื่อกีดกันมิให้ผู้เข้าประกวดรายการอื่นเข้าร่วมประมูลงานได้ (ข้อประมูล) ทำให้มีการแข่งขันราคา กันอย่างเป็นธรรม

๓. กรณีการจัดซื้อขายนิติส่วนกลางมีการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้มีอาชีพขายบางรายเป็นการเฉพาะ

๔. กรณีการกำหนดคุณลักษณะของครุภัณฑ์ในการสอบราคาซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะชนิด สั่ง มีการกระทำโดยมุ่งหมายมิให้มีการเสนอราคาอย่างเป็นธรรมตามประกาศสอบราคาซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะ ชนิด สั่ง (รถบรรทุกขนาด ๖ ตัน ๖ ล้อ) แบบอัดท้าย

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิด และให้การดำเนินการจัดหาพัสดุประเภทนิติที่ใช้ในภารกิจต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความถูกต้อง จึงขอความร่วมมือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ ในฐานะที่มีหน้าที่กำกับดูแลองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายได้แนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการจัดหาพัสดุประเภทนิติ ที่ใช้ในภารกิจต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย มิให้เกิดการทุจริต เช่น กำหนดคุณลักษณะของพัสดุ ที่จัดซื้อให้เหมาะสมแก่ภารกิจหรือการนำไปใช้งานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเป็นไปตามมาตรฐาน ครุภัณฑ์ และไม่มีลักษณะเป็นเงื่อนไขที่กีดกันผู้เสนอราคาทำให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพิ่มระดับตรวจสอบโดยการตรวจสอบ ป้องกันมิให้มีการดำเนินการใด ๆ ในการจัดหาพัสดุ อันมีลักษณะเป็นการ กีดกันการเสนอราคาหรือการสมยอมราคา กัน หรือการกระทำการทุจริตอื่นใด รวมทั้งต้องดำเนินการในกรณีจัดหา พัสดุให้เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายว่าด้วยการพัสดุกำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๗-๘๐๓๖
ที่ ๑๐๓๐ ถนนนครราชสีมา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สรุปมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุม ครั้งที่ ๗๘๑-๕๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ส่งเรื่องการตรวจสอบการจัดซื้อรถยนต์โดยสารขนาด ๑๒ ที่นั่ง เครื่องยนต์ดีเซล จำนวน ๑ คัน ซึ่งจากการตรวจสอบปรากฏข้อเท็จจริงว่า การประการสอบราคาจัดซื้อรถยนต์ โดยสารขนาด ๑๒ ที่นั่ง และตามเอกสารสอบราคา มีการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของรถยนต์ โดยสารที่ต้องการจัดซื้อว่ามีขนาด ๑๒ ที่นั่ง เครื่องยนต์ดีเซล ปริมาตรระบบออกสูบ ระบบเบรก หน้าดิสก์เบรก พร้อมเครื่อร์ระบบความร้อน หลังดิสก์เบรก ชนิดเกียร์ น้ำหนักกร ความจุและขนาดของถังน้ำมัน ความสูง ของตัวรถ ซึ่งรายการดังกล่าวตรงกับแบบเครื่องติดตั้งติดตั้งตัวรถที่มีคุณลักษณะเฉพาะ ที่สามารถเข้าร่วมแข่งขันเสนอราคาได้ กรณีดังกล่าวจึงมีการกำหนดรายละเอียด หรือคุณลักษณะเฉพาะ เพื่อประโยชน์ให้แก่ผู้ขายรายได้รายหนึ่งอันเป็นการมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาย่างเป็นธรรม หรือเพื่อช่วยเหลือให้ผู้เสนอราคารายได้ได้มีสิทธิเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐโดยไม่เป็นธรรม หรือเพื่อกีดกันผู้เสนอราคารายได้มิให้มีโอกาสเข้าแข่งขันในการเสนอราคาย่างเป็นธรรม อันเป็นกรรมการ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคាត่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีมติขึ้นด้วยความผิดผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อรถโดยสารดังกล่าว

สรุปมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุม ครั้งที่ ๘๔๙-๑๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาเรื่องผู้บริหารห้องถินว่า ร่วมกันทุจริตโครงการจัดซื้อยานพาหนะและครุภัณฑ์ของรัฐด้วยสิ่งโสโครกล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำ ชนิด ๑๐ ล้อ โดยกำหนดคุณลักษณะว่า ชุดถังและระบบดูดสิ่งโสโครกล้างทำความสะอาดท่อระบายน้ำ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ประกอบจากโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO ๙๐๐๑ และ ISO ๑๔๐๐๑ ในขอบข่ายการออกแบบและพัฒนาการผลิต ซึ่งมีเพียงบริษัทเอกชนเพียงบริษัทเดียวในประเทศไทยที่ได้รับการรับรองระบบมาตรฐาน ISO ๑๔๐๐๑ อันเป็นการกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุมีลักษณะเป็นการกีดกันไม่ให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายพัสดุที่ผลิตในประเทศ หรือกิจการของคนไทยสามารถเข้าแข่งขันในการเสนอราคา กับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิน ทำให้ไม่เกิดการแข่งขันราคาย่างเป็นธรรม ฝ่ายนี้เรียบเรกร่างมาตราด้วยไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒ การที่ผู้บริหารห้องถิน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ในกระบวนการดำเนินการและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ การสั่ง อนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน เป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะและราคากลาง และมีอำนาจหน้าที่อนุมัติโครงการและให้ความเห็นชอบการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะและราคากลางตามที่คณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะและราคากลางเสนอ มีหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบการดำเนินการของผู้ได้บังคับบัญชาให้กระทำการโดยถูกต้อง แต่กลับละเลยไม่ตรวจสอบความเป็นมาของการกำหนดคุณลักษณะและราคากลางให้ถูกต้อง เห็นชอบให้มีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะและราคากลาง เป็นการกีดกันมิให้ผู้เข้าประมวลราคายื่นเข้าร่วมประมูลงานได้ ทำให้ไม่มีการแข่งขันราคาย่างเป็นธรรม เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบที่กำหนดและปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย จึงเป็นการปฏิบัติการผิด_fn_ต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่สังคมด้วยแห่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ ตามมาตรา๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

สรุปมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔

สำนักตรวจสอบการจัดซื้อขายส่วนกลางของบุคคลในประเทศไทย ได้ตรวจสอบการจัดซื้อขายส่วนกลางของบุคคลในประเทศไทย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามภารกิจเบิกเงินของบุคคลรายจ่าย พบร่วม

(๑) มีการตราเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ประเภทครุภัณฑ์ยานพาหนะและชนส่งเพื่อย้ายเป็นค่าจัดซื้อขายส่วนกลางของบุคคลในประเทศไทย จำนวน ๑ คัน เป็นเงิน ๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท จากการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่เทศบาล ได้ตราเทศบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม มีเพียงรายนี้ที่ห้อเดียว ที่มีคุณสมบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่ห้องครรภ์ ท้องถิ่น ท้องถิ่นกำหนด จังหวัดลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะรายนี้ ส่วนกลางของบุคคลในประเทศไทย ขนาด ๑๒ ที่นั่งเครื่องยนต์ดีเซลดังกล่าว มีลักษณะเป็นการอื้อประโภชน์ให้กับผู้มีอาชีพขายรถยนต์ยี่ห้อนี้เพียงรายเดียว

(๒) คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ได้ทำการกำหนดราคากลางโดยสีบราคากลางจากผู้จำหน่าย รายนี้ที่ห้องนี้เพียงยี่ห้อเดียว ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ย่อมรู้หรือควรรู้ได้ว่า เมื่อมีการสอบราคาย่อมมีผู้เข้าร่วมแข่งขันกันในการเสนอราคาเพียงรายเดียว มีลักษณะเป็นการอื้อประโภชน์แก่ผู้มีอาชีพขายรายได้รายหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นกระทำการใด ๆ โดยมุ่งหมาย มิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายได้ให้เป็นผู้มีสิทธิ์ทำสัญญา กับหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาย่อมที่หน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๑ มาตรา ๑๒ และมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมายื่งความเสื่อมเสียแก่ตัวที่ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ

สรุปมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุม ครั้งที่ ๑๐๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาผู้บริหารห้องถิน ว่ากำหนดคุณลักษณะของครุภัณฑ์ในการสอบราคาซื้อครุภัณฑ์ยานพาหนะขนส่ง (รถบรรทุกขนาด ๖ ตัน ๖ ล้อ) แบบอัดท้ายโดยมุ่งหมายมิให้มีการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม กระทำการกำหนดคุณสมบัติครุภัณฑ์ที่ดำเนินการจัดซื้อเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานครุภัณฑ์สำนักงบประมาณ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทเอกชนรายนึงให้เป็นคู่สัญญา กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ได้มีการกระทำในฐานที่เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐ โดยทุจริตทำการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข หรือกำหนดผลประโยชน์ตอบแทน อันเป็นมาตรฐานในการเสนอราคาโดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อช่วยเหลือให้ผู้เสนอราคารายได้ได้มีสิทธิเข้าแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐกระทำการความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการใด ๆ โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายได้ให้เป็นผู้มีสิทธิเข้าแข่งขัน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ และปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ